BNBO

Danske Vandværker

Dagens emner

- **Proces for en frivillige aftale - rollefordeling**
- **Fastsættelse af erstatninger**
- **Udfordringer / nye kendelser**
- **Tidhorisont for indsats**

Danske Vandværker

1. Proces

De syv procestrin – KL Vejledning til kommunerne

Bidrage med lokal viden

Forhandling af frivillig aftale

Ud fra almindelige forvaltningsmæssige principper om proportionalitet og valg af mindst indgribende tiltag.

Danske Vandværker

Rollefordeling

- Udgangspunkt: Vandværk og lodsejer indgår aftale.
- Kommunen skal hjælpe dem, og tage initiativ til igangsættelse.
- Vigtigt at der er klarhed over, hvad kommunen vil og ikke vil spille af rolle – de er forpligtet til at ”facilitere” – men det er et vidt begreb.
- Nogle kommuner påtager sig større ansvar end andre – incl. at sidde med ved forhandlinger

Danske Vandværker

Rollefordeling – Miljøministeriets vurdering

- Nyt udkast fra Miljøministeriet citerer politisk aftale:

"Det er aftaleparternes ønske, at kommunerne i så vidt omfang som muligt skal afsøge muligheden for at lave frivillige aftaler med lodsejerne, således at der opnås lokalt forankrede løsninger i et samarbejde mellem kommune, vandværk og lodsejer" – dvs. hvis vandværker og lodsejere ikke selv afslutter.

- "Det vil være en fordel, hvis kommunen på et tidligt tidspunkt drøfter den konkrete rollefordeling mellem kommune og vandværker i forhold til indgåelse af frivillige aftaler med lodsejerne."
- Tilsyn er vandværkets opgave.

Danske Vandværker

Hvordan skabes klarhed ?

- Hvis kommunen ikke har kontaktet vandværket: Kontakt kommunen – brug gerne vandråd
- Bede om møde med kommunen, og tag udgangspunkt i, at kommunen skal risikovurdere og facilitere – og om nødvendigt gå aktivt ind i proces.
- Spørg ind til om der er taget politiske beslutninger og om kommunen har en tidsplan.
- Spørg ind til, hvordan kommunen opfatter rollefordeling/hvordan de vil facilitere

Danske Vandværker

Kommunernes kontakt til vandværker ifm BNBO

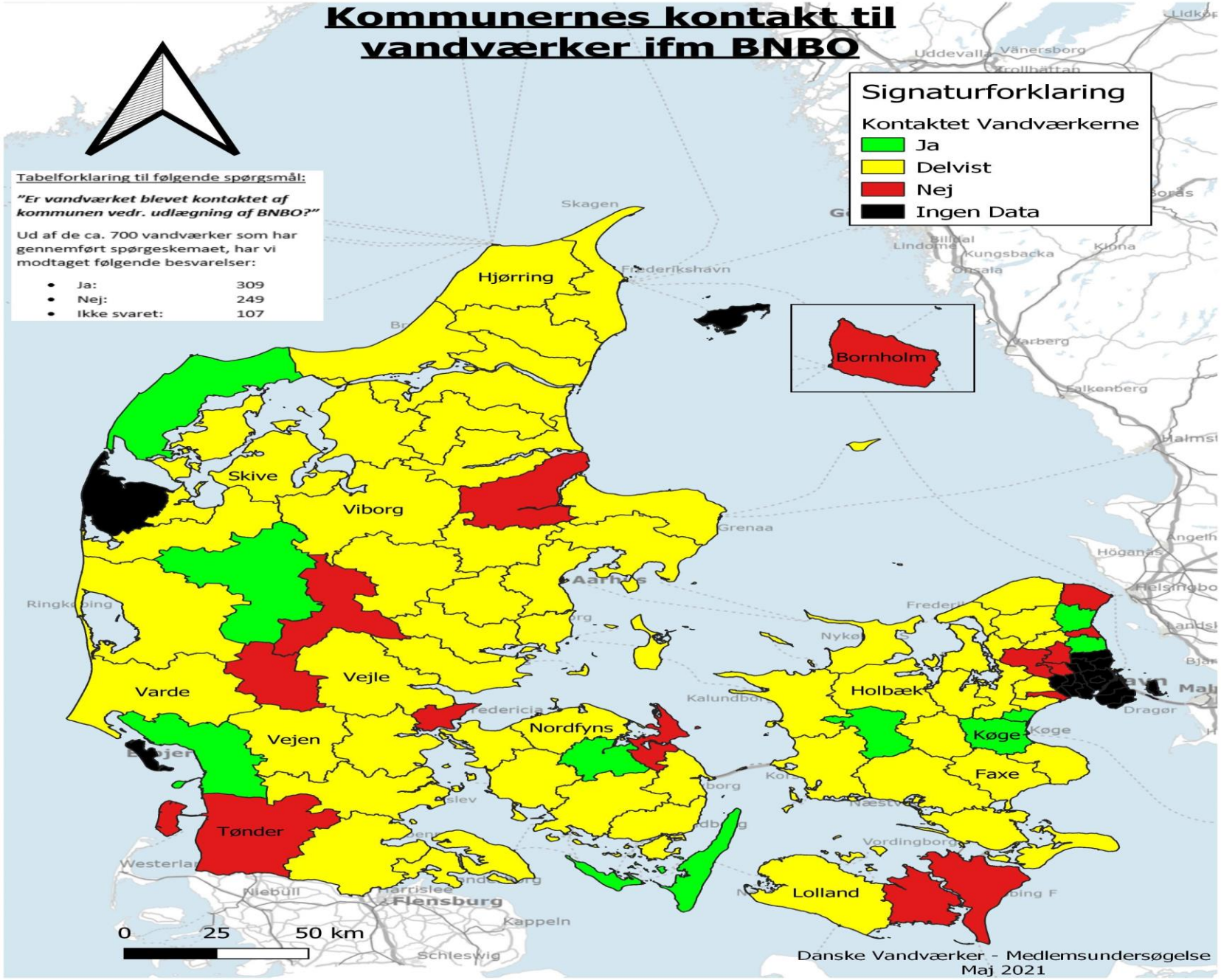

anske
andværker

Pointer om forhandlinger

- Skab succes-historier – start med letteste først
- Indgå aftale for rigeligt areal, hvis tvivl om endelig størrelse
- Tilpas BNBO til brugsgrænser
- Ikke for mange med til møderne gør forhandlinger lettere
- Undgå at lægge konkrete tal på bordet ved første lodsejermøde
- I stedet: Afklar hvad der skal laves tilbud på og gå så hjem og regn. Hvilke elementer skal der kompenseres for.
- Kald det et tilbud frem for en forhandling – lægger op til at ændringer skal rationelt begrundes.

Danske Vandværker

2. Fastsættelse af erstatninger

Elementer (som ved ekspropriation):

- Værdiforringelse:

  Jord og defigurering

  Ændret handelsværdi

- Andre omkostninger:

  Driftstab i en omstillingsperiode (typisk i ét år)

  Hegning og etablering af græs.

  Sagkyndig bistand: fx 5.000 – 15.000 kr.

Danske Vandværker

2. Erstatningsberegning – Permanent aftale

- Udgangspunkt er statens IFRO-notat
- Notatet indeholder intervaller, men det angives også, at satser for pesticidfri drift afventer taksation.
- Der findes taksationsafgørelser fra Ålborg, når der også er kvælstofkrav.
- Udfordres nu af Overtaksationskendelser
- Forventning at lodsejere vil bruge

Danske Vandværker

2. Erstatningsberegning IFRO

Tabel 5. Typiske satser afhængig af type af areal (kr. pr. ha). Satserne er estimeret ud fra viden om de nuværende aftaler efter miljøbeskyttelsesloven og vandforsyningsloven samt taksaktionsafgørelser

Arealtype	Sats ved pesticidfri drift	Sats ved pesticidfri drift og krav til kvælstof
Landbrugsarealer i omdrift - udvalgte tilfælde - Taksaktionsafgørelser	40 - 60.000 (70.000 – 80.000) Afventer afgørelser	80 - 110.000 (120.000 – 150.000) 80 - 130.000
Landbrugsarealer med permanent græs	10.000	10 - 15.000
Skovarealer	10.000	10.000
Arealer med juletræer (højest i tilfælde af unge juletræer)	10 – 100.000	10 - 100.000
Naturarealer, søer m.m.	0	0
Udenomsarealer	40.000	40.000
Vej, læhegn m.m.	5.000	5.000
Bygninger	0	0

* Note: Der kan være individuelle forhold som gør at støtten bliver anderledes. Her indgår lokale og regionale forhold.

- Satserne er vejledende

Danske Vandværker

3. Udfordringer: Erstatningsberegning – Beder og Bjellekær kendelser

- Overtaksationskommissionen i Beder sagen går væsentligt højere: fra 60 (80 i særlige tilfælde) til 110.000 kr./ha – Bjellekær 100.000 kr.

- Lige så højt som Ålborg – hvor der også er kvælstof med – overraskelse.

- Men for mindre ”hobbylandbrug” nedsat takst.

- Så ved mindre arealer ikke nødvendigvis stor betydning.

Danske Vandværker

3. Erstatningsberegning – Beder og Bjellekær kendelser udfordring

- Kan blive nødvendigt at justere efter kendelser.

- Vente med at acceptere, hvis I finder krav urimeligt – alternativet er påbud og ekspropriation.

- Køb med videresalg - kan blive mere relevant (billigst) – eller tidsbegrænset forpagtning indtil klarhed om erstatningsstørrelse – eller klausul om genforhandling.

Danske Vandværker

3. IFRO på grundlag af kendelser

- Kendelserne har således sået tvivl om både, hvilke elementer, der skal indgå i en erstatningsberegning, og hvad der er rimelige erstatningsniveauer.

- ”Det kan betyde, at det tager lang tid og vil koste mange ressourcer inden de ønskede BNBO aftaler etableres, hvis det skal baseres på frivillighed.”

Danske Vandværker

4. Tidshorisont - Faseopdeling

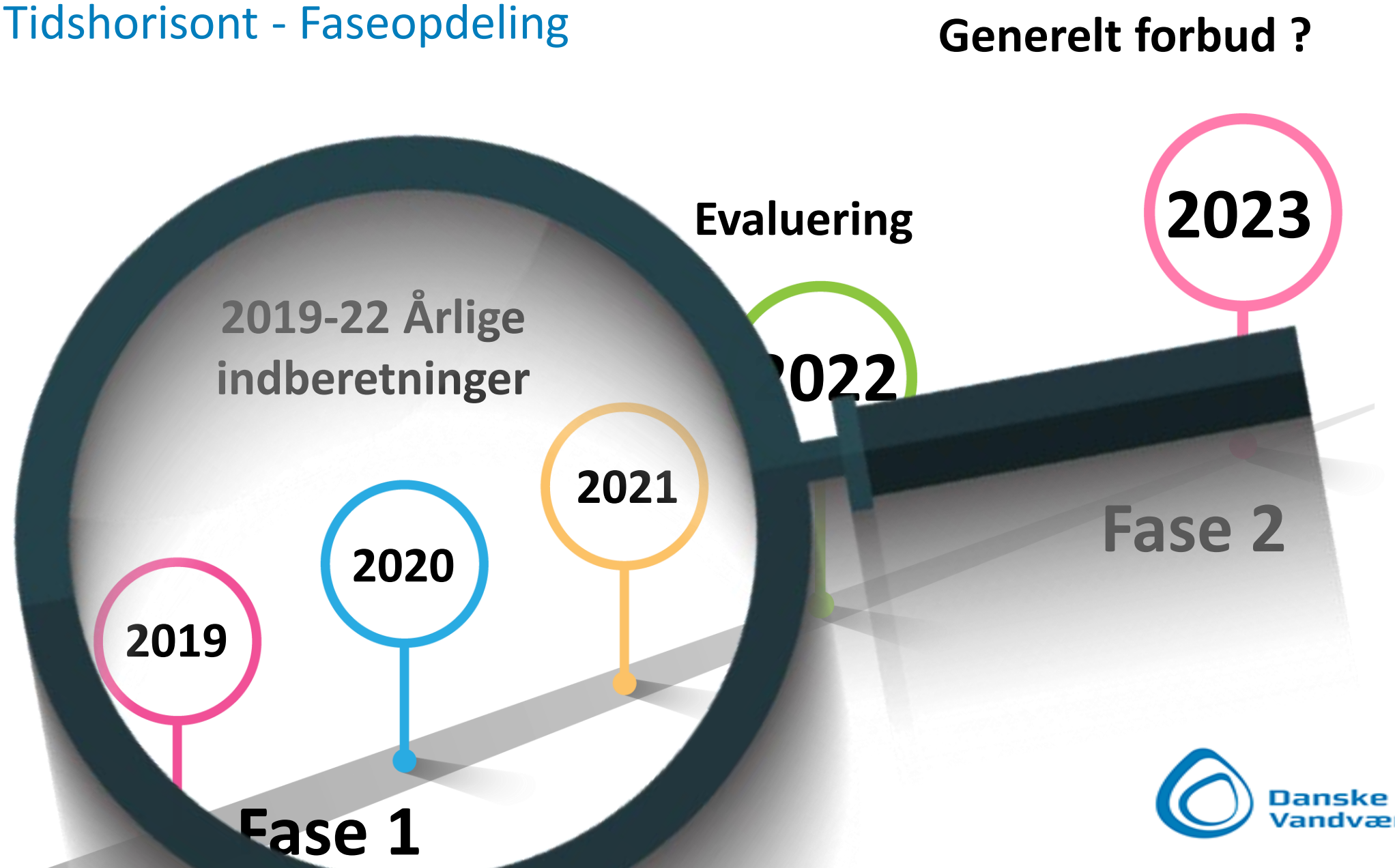

Danske Vandværker

4. Tidshorisont

- Politisk aftale er ikke klar hvad angår målstregen.

”I 2022 gennemføres en evaluering af den kommunale indsats. Miljø- og Fødevareministeriet vil opgøre, hvor mange BNBO der er blevet gennemgået og hvilke nye beskyttelsesinitiativer, der er iværksat.”

”Såfremt kommunerne ikke er kommet i mål med beskyttelsen mod forurening af BNBO, er aftaleparterne enige om at gennemføre et generelt forbud mod sprøjtning i BNBO.”

- Vurdering af om målet er nået derfor op til forligsparterne.
- Foreløbig fastholder Miljøministeren, at man skal være færdig til tiden – henviser til bredt politisk flertal.

Danske Vandværker

Spørgsmål?

Danske Vandværker

21/09/05

Rådgivning om implementering af BNBO

Rådgivning om implementering af BNBO

WSP ressourcer

Rådgivningsydelser

Rådgivning om implementering af BNBO

WSP ressourcer:

Fagspecialister på BNBO risikovurdering mv

Fagspecialist på lodsejerforhold mv

WSP team af ressourcepersoner

- Geologi
- Hydrogeologi
- Agro biologi
- Vandløb/natur
- Jordforurening
- Klima/verdensmål

Rådgivning om implementering af BNBO

Fagspecialister på BNBO risikovurdering

Carsten Christiansen, Markedschef og seniorspecialist

Henrik Olesen, Seniorprojektleder og geolog

- Geologi og hydrogeologi
- Grundvandskortlægning
- Indsatsplanlægning
- BNBO risikovurdering
- Grundvandsmodellering
- Strukturplanlægning for vandforsyning
- Kildepladsundersøgelser

Rådgivning om implementering af BNBO

Fagspecialist på lodsejerforhold

Hans Fink. Seniorkonsulent

- Agronom
- Lodsejerforhandlinger
- Indgåelse af aftaler
- Planlægning af jordfordelinger
- Fortid i Landbrudsstyrelsen som jordfordelingsplanlægger

Rådgivning om implementering af BNBO

Rådgivningsydelser

1. Vurdering af BNBO risikovurderinger og beskyttelsesbehov, valg af virkemidler

2. Lodsejerforhandling, erstatningsberegning og aftaleindgåelse

Rådgivning om implementering af BNBO

1. Rådgivningsydelser

- Gennemgang og evaluering af BNBO risikovurdering
- Vurdering af beskyttelsesbehovet og virkemidler
- Indledende vurdering af omkostningsniveauer
- Møde med vandværk hvor WSP's vurdering præsenteres

Rådgivning om implementering af BNBO

2. Rådgivningsydelser

- Beregning af erstatningsbeløb ved en given rådighedsindskrænkning. Der kan evt. opstilles alternative beregninger afhængigt af valg af virkemiddel.
- Bistå vandværkerne ved de enkelte konkrete lodsejerforhandlinger med præsentation af de relevante erstatningsberegninger på møde med lodsejere og deres eventuelle repræsentanter.
- Udarbejdelse af aftaledokumenter